

Das Latweeschu lauschu draugs.

1836. 17. Septbr.

38ta lappa.

Jaunas sīnās.

No Pehterburgēs. Woi sīnat, no kahdas tautas un tizzibas tee semneeki un laudis irr, kas pašā Pehterburgēs aprinēi dšhw? — Ier zitti gan Kreewi, Wahzeeschi un t. j. pr., bet pa leelaku daku winni no tahs tautas, ko fauz par Ingreem un kas Pinneem un Jggauneem ittin lihdsigi. Winneem arri ar teem un ar mums weenada tizziba. Ier tohti nabbagi kautini un kautgan ir kungu labs pulzinsch winnu starpā, tatschu schinni gruhcā laikā daschas draudses ne warr šadabbuht tik dauds, ka fawas wezzas basnizas drufzin islahpitu. Pa weetahm leetus jau nahk zaur juntu, ka drihs wairs ne warr šanahkt; bet augsti zeenigs Reisers, no schi winnu truhkuma dabbujis sīnahrt, apschehlojahs un pee; wezzu kohku basnizu weetā par fawu pašu naudū jaunās almina basnizas likke usbuhwēht, un tā lihds 510,000 rubtus tehreja. zotā Juhli eefwehtija wehl to jaunaku, kas tik 4 juhdses tahk no Pehterburgēs. — Deews, schehligajs, atmaksa tu ar fawu baggatu fwehtibu muhsu mihtam semmes tehwan to labbu prahtu, ar ko winsch arri pah muhsu tizzibas beedreem gahda, preeksch wiffas pafaules apleezinadams, ka winsch muhsu tizzibai ne mas naw par prettineeku, bet labpraht wisseem faweem appalschneekem zil ween warredams palihds, ka ikkats pehz fawas tizzibas tam Debbes-tehwam kalpotu. Paklausi, Kungs, muhsu luhgšhanu.

No Moskawas. Ne useetu, lassitajs, pa pašauli kahdu fristigu basnizu, kurrāi nebuhtu faws pulkstenis, laudis pee Deewam kalposchanas ša aizinaht. Bet tatschu laikam wehl nesinnasi, kurrā laikā schi mohde zehluschš. — Jau wezzōs laikōs, kā bihbekē lassam, Juhdeem fawā basnizā pulksteni bijusch, ko ikreis, kad preesteris fawu fwehpinašhanu bij pabeidšis, škandinaja, lai katris, kam basnizā kalposchana bija, sīnahrtu fawā weetā dohtees. Bet tee bija tik

tahdas appatas bumbes ar daschahdahm ffannahm plachtitehm fataifitas, kam ne-
 kahda lihdsiba ar scho laifu pulksteneem nebija. — Buhs tif kahdi 600 gaddi,
 ka pirmajs pulkstenis leets Itahlias semmê tannî pilsfehâ, ko fauz Nola, un tâ
 tad no fcha laika pulksteni wiffâ pasaulê pasihstami, un irr gan leeli, gan masti.
 To wifsteelako un wifsbhangako pulksteni wiffâ sinnamâ pasaulê useet
 Moskawâ, tannî wezzâ Zahru pilli, ko Kreml fauz. Tas jau 1733schâ gaddâ us
 Reifereenes Annas pawehleschanu no ta pulksten-lehjeja Mikkail Motorin leets,
 un irr 21 pehdu augsts, 23 pehdas plats un sweer 24,000 pohdus jeb 480,000
 mahrziaus. Tawu leelumu! Zif tur kappera, ir sudraba un selta tehrehts tannî
 laikâ! — Taggad jau pahri pahr fimts gaddeem semmê gukkoht, wehl neweens is-
 gudroja, us kahdu wihsî winnu no sawas 30 pehdu dsittas bedres, kurrâ wifschs
 3 pehdas semmê eegrimmis, dabbuht ahrâ. Wet muhsu taggad walddams Rei-
 sers Nikolai negribbeja sawu tehwu mantu wezzâ tumschâ weetâ atstajt, kur
 katram, kas to gribbeja apraudsht, breefmiga pee-eeschana bija. Tapehç ar winna
 finnu tas pats gudris meisters, kas preeksch 4 gaddeem Pehterburgâ to leelu af-
 mina stabbu Reiseram Aleksanderam par peeminnu stahwu zehle, arri scho
 darbu usnehmahs un 23schâ Zuhli-deenâ f. g., leelam tauschu pulkam fanahkoht,
 paschu Moskawas augstu lungu preekschâ sawu darbu sahze. Papreeksch likke
 to uhdeni no bedres isleet ahrâ, un ustaisija leelas stallaschas, 48 pehdu augstu-
 mâ un pee tahm trihses pehç wilkschanas peestiprinaja. Pulksten pusszell 6 no
 rihta Deewa luhgchanu par laimigu isweikchanu turreja un paschôs pulksten
 6schôs tee 600 saldahti, kas pee trihseshm stahdinahsti, us meistersa pawehlescha-
 nu sawu darbu sahze. Tannî paschâ azzumirkli tee tur klahbuhdami redseja to
 leelu ar fimts gaddu puttekteem aplahtu pulksteni is sawas allas kaphjam — un
 eeksch 42 minuhtheshm bij' tas darbs pabeigts, bes ka kahda sfahde pee laudim
 woi stekkehsh notikke. — Kad tas nu augschâ bija, tad muddigi taisija kohka-
 stekkes eeksch to bedri, us kurrahm to pulksteni nolaide. Ohrrâ deenâ to pa
 slihpû stahpeli us sawu ihstenu weetu jeb stekki nolikke. — Tur nu stahw tas wiffâ
 pasaulê flawehts pulkstenis, Kreewu tautai par gohda-sihmi. U. L.

Tohma no Kempenes pirmas grahmatinas

23scha nodalka.

Apzerrefim nahwi.

1. Kohiti ahtri ar tew tê pagallam buhs; tapehç raug', fâ tew tê klahjahs;
 schodeen zilweks irr un riht wairs naw.

Wet kad winnu wairs ne reds azzis, tad ahtri arri prahts winnu aismirft.
 Al zilweka firds kuhtribu un zeetibu, ka to ween apzerre, kas klahst irr,
 un to ne wehl wairak apdohma, kas us preekschu buhs!

Tew wiffâ sawâ darrischanâ un dohmaschanâ tâ buhtu ja-turrachs, itt fâ
 tu jau schodeen nahktu pee mirschanas.

Ja tew labba apsinnafehana buhtu, tad nahwi dauds ne bihtohs.

Labbaki buhtu, no grehkeem fargatees, ne fà no nahwes behgt.

Ja tu schodeen ne effi gattaws, fà tad riht buhfi?

Riht irr nedrohscha deena; jeb woi teescham sinni, fà rihtdeenà wehl dshwofi?

2. Ko palihds ilgi dshwoht, ja meh's til mas atgreeschamees?

Alf, ilga dshwofchana ne arween palihds pee atgreeschanas, bet daudstrei wainu wehl pawairo.

Kaut jel meh's, ja mas, taf weenu paschu deenu pareisi buhtum dshwojuschi schai pasaulé!

Puls zilweku flaita gaddus no ta laika, kad atgreesahs, bet daudstrei mas irr to augtu minnu labboschanas.

Ja tew nahwe irr bailiga leeta; warr buht, fà ilgaka dshwofchana tew wehl buhs bailigaka.

Swehtigs tas zilweks, fam sawa nahwes stunda arween preeksch azzim stahw, un kas ikdeen us mirschanu fataifahs!

Ja tu brihscham zilweku redsi nomirstam, tad apdohma, fà arri tu pehs ihfa laika pa to paschu zekku pahreesi.

3. Kad rihts sahlahs, tad dohma, fà tu laikam lihds wakkaram ne kluhfi. — Un kad wakkars mettahs, ne drihstees, few to rihtu apsohliht.

Effi arween tadeht gattaws, un dshwo tà, fà nahwe tew ne kad ne usnahf nefataifitam.

Dauds zilweki nomirre aherumà un nedohmajoh't; jo tannà stundà, kurreu juhs ne dohmajeet, fà zilweka Deh's nahks? (Matth. 24, 44.)

Kad nu beidsama stunda buhs atnahkuse, tad tu sah'f'si dauds zittadi dohmaht pah'r wissu sawu aigahjuschu dshwofchana, un gauschi noschelosfi, fà tu tahds besbehdis un kuh'ters effi bijis.

4. Zif laimigs un gudrs tas zilweks irr, kas dsennahs dshwojoh't taggad buht tahds, kahdu pats gribb lai minnu atrohd nomirstoht.

Jo tas mums par drohschu leezibu buhs, fà nomirsim swehtigi, ja pawisfam pasauli neewajam, karsti dsennamees peeaugt wissadà taisnibà, mahzibas mihlojam, puhlejamees atgeestees, labpraht paklaufam, few pascheem atsakkam un karru zeeschana, Kristu mihlodami, panessam.

Dauds labba tu warri padarriht, kamehr effi wessels; bet kad buhfi flims, tad ne sinnu, fo jaudasi.

Mas zilweku flimibas deht paleef taisnaki; tàpatt arri tee, kas dauds swehtàs weetàs eet, retti zaur to paleef swehti.

5. Ne palaujees us draugeem un tuwakeem, un kas tawai dwehselei derr, to ne uskawe wis us nahkamu brihdi; jo tee zilweki tewi aismirfih's drihsal', ne fà tu dohma.

Labbaki irr, pee laika fo sagahdaht un kaut fo labbu pastrahdaht us nahkamu, ne fà us zittu zilweku palihgu gaidiht.

Ja tu taggad pats pah'r fewi ne gahda, kuesch zits par tew gahdahs us preekschu?

Taggad laiks irr fohti dahrgs, taggad pestifchanas deena, taggad peenem-
migs laiks. (2. Kor. 6, 2.)

Bet af wai! ka tu schai laikâ ne labbaki dsennees us to, kas derr! Tag-
gad tu few gan warretu nopelniht, no ka dsihwoht muhschigi.

Mahks tas brihds, furrâ tu few wehl weenu deenu woi stundu isluhgfi
preefsch atgreeschanas; un es ne sinnu, woi to dabbusi.

6. Raug', mihtajs, no zif breefmahm tu warresi isglahbtees, no zif leelahm
bailehm pestitees, ja til arween Deewu bihfees un fataifisees us nahwi.

Taggad darbojees tâ dsihwoht, ka tu nahwes stundâ wairaf warri preeza-
tees, ne kâ bailotees.

Mahzees, taggad pafaulei nomirt, ka tad warri eesahkt ar Kristu dsihwoht.

Mahzees, taggad wiffas pafaules leetas neewaht, ka tad bes behdahm warri
aiseet pee Kristu.

Moremde taggad sawu meefas prahtu, noschehtodams sawus grehkus, ka
tew tad isdohdahs, kristigu firde-drohfschibu dabbuht.

7. Uk tu negudrs, ka zerre, ilgi dsihwoht, un tew ne weena patte deena
naw drohfscha.

Zif dauds irr peewihluschees un nedohmajohht no meefahm aisgahjuschi.

Zif daudsfahrt effi dsirdejis, ka fazzija: schis zaur sohbeni aisgahjis, schis
nosihjis, schis no jumta krisdams faklu lausis, schis ehdoht aisrihjees, schis
fprehlejohht gallu dabbujis.

Zits zaur ugguni, zits zaur dselst, zits zaur mehri, zits zaur Aepkawibu
suddis; un tâ irr nahwe wisseem gals un zilweku dsihwiba itt kâ ehna ahtri
pahreet. (Sjab. gr. 8, 9., Dahw. ds. 114, 4.)

8. Kursch tewis pehz nahwes peeminnehs? un kursch preefsch tew Deewu luhgs?

Selkees, mihtajs, un darbojees taggad, zif warredams; jo tu ne sinni, kad
mirfi; ne sinni, kas tew pehz nahwes notifs.

Ramehr tew waklas irr, sakrahj' few muhschigas mantas.

Us zittu ne fo ne dohma, ne kâ us sawu dwehfeles laimi; behda til par
to, kas Deewam patihk.

Darri few par draugeem tohs Deewa fwehtus, winnus gohdinadams un
winneem lihdsigi dsihwodams, ka winni, kad tew nu peeruhks schinni dsihwibâ,
tew usneimm muhschigôs dsihwohtôs.

9. Ne aismirsti, ka tu semnes wirsû itt kâ fweeschineeks un weefis effi, kur-
ram behdas ne mas naw pahp pafaules buhschanahm.

Daturri firdi brihwu un us Deewu zillatu; jo tē tew paleekams pilsfats naw.

Zurp greefi iddeen ar affarahm luhgschanas un nopuhfschanas, ka taws gars
pelnitohs, pehz nahwes laimigi pee to Kungu kluht. Amen. H. T.

Brihw drikkht. No juhrmallas-gubbernementu augstas waldischanas puffed:

Dr. E. E. Napierky.